

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.541/2008/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Nagyné dr. Márton Veronika ügyvéd (3530 Miskolc, Arany J. u. 19. V/1.) által képviselt felperes neve, címe felperesnek - a Dr. Koruhely Péter ügyvéd (1094 Budapest, Mester u. 22. IV/4.) által képviselt alperes neve, címe alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 10.P.21.831/2006/48. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 48 000 (Negyvennyolcezer) forintra, a felperes által fizetendő kereseti illeték összegét 126 000 (Egyszázhuszonhatezer) forintra leszállítja, az alperes által fizetendő kereseti illeték összegét 42 000 (Negyvenkettőezer) forintra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 144 000 (Egyszáznegyvennégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes és az alperes lánya élettársi kapcsolatban éltek, melyből 2001. szeptember 29-én **A.** utónevű gyermekük született. Életközösségük 2005. szeptember 15-én megszakadt, az utolsó közös lakásból az alperes lánya elköltözött.

A felperes és az alperes lánya között gyermekelhelyezés, gyermektartás és vagyonközösség megszüntetése tárgyában eljárások voltak és vannak folyamatban, az élettársak között a családi pótlékra jogosultság tekintetében is vita volt.

Az alperes lánya életveszélyes fenyegetés miatt szabálysértési eljárást kezdeményezett a felperessel szemben, melyet a PKKB 3.Sze.18334/2006. szám alatt megszüntetett. Az alperes lánya feljelentést tett a felperes ellen azért, mert előadása szerint a közös tulajdonú ingatlanba nem engedi be. Az ügyészség az eljárást megszüntette, mert nem látta bizonyítottnak azt, hogy a felperes kizárta az alperes lányát a lakásból, ugyanis zárcsere történt.

Az alperes 2006. június 23-án és 2006. szeptember 26-án leveleket intézett a felperes munkáltatójához az **gazdálkodó szervezet1**-hez. A levelek egyes kitételei a felperes jó hírnevét, illetve becsületét és emberi méltóságát sértették.

2004. február 29-én az alperes a felperes gyermekének keresztanyja közbejöttével e-mailt juttatott el a felpereshez.

Az alperes mobiltelefonon keresztül sms-eket küldött a felperesnek, melyek közül a felperes a 2005. március 23-án elküldött 4 darab sms, 2005. március 7-én 19 óra 36 perckor elküldött sms, a 2005. március 9-én és a 2005. december 12-én elküldött sms-ek tartalma alapján jó hírnevét, becsületét és emberi méltóságát megsértve érezte.

A PKKB előtt 3.Sze.18334/2006. szám alatti eljárásban, melynek az alperes nem volt érintettje, ennek ellenére bejelentette a felperes munkahelyének a címét és az ügy előadó bírójához levelet intézett, melynek tartalmát a felperes kifogásolta.

A felperes a fentiek miatt jó hírneve, becsülete és emberi méltóságának megsértése miatt kérte, hogy a bíróság állapítsa meg személyhez fűződő jogának megsértését, az alperest kötelezze a jogsértés abbahagyására, tiltsa el a további jogsértéstől és kötelezze arra, hogy fizessen meg 300 000 forint nem vagyoni kártérítést és annak kamatát.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy véleményt nyilvánított csupán, a levelek tartalmáról a felperes tájékoztatta a munkatársait, az e-mail tartalmában pedig a felperes családjára vonatkozóan tartalmaz értékvéleletet.

Az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatását követően ítéletében megállapította, hogy az alperes a 2006. június 23. napján kelt felperes munkáltatójához, az **gazdálkodó szervezet1**-hez intézett levél alábbi idézetével megsértette a felperes jó hírnevét: „A lányunk fél tőle és rendszeresen életveszélyes fenyegetésnek van részéről kitéve, továbbá erőszakos, öntörvényű. Neki mellékes a gyermek érdeke. Három feljelentés van ellene és a vagyonmegosztás is folyik.”

Megállapította, hogy az alperes a 2006. szeptember 26. napján kelt felperes munkáltatójához az **gazdálkodó szervezet1**-hez intézett levélben megsértette a felperes becsületét és emberi méltóságát az alábbi idézetek szerint: „Papa vitte a gyermeket az orvoshoz, összetalálkozott az apával, aki elvette tőle a gyereket, meglökdöste papát a gyerekekkel a kezében és azt ordította, ha még egyszer itt találkozunk a ... kerületben, agyonütöm.” „Még azt a bűnt sem hagyta elhozni, amit a kolleganőm lányától vettem a gyerekeknek, amikor még meg sem született.”

Kötelezte az alperest, hogy a jogsértéseket hagyja abba, valamint a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte a felperest 127 000 forint, az alperest 41 000 forint kereseti illeték államnak járó megfizetésére, valamint a felperest 15 napos határidővel az alperes javára 84 000 forint perköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Határozatának indokolásában a keresetnek helyt adó rész vonatkozásában kifejtette, hogy az ítélet rendelkező részében idézett tartalommal a 2006. júniusi levél alkalmas a felperes jó hírnevének a megsértésére. A veszélyes fenyegetés miatt kezdeményezett szabálysértési eljárás a felperessel szemben megszüntetésre került, az alperes nem bizonyította, hogy a felperes erőszakos, öntörvényű lenne és számára mellékes lenne a gyermek érdeke. A felperes erőszakosságát a meghallgatott tanú sem igazolta.

A 2006. szeptemberi levél kapcsán megállapította, hogy az alperes olyan írásbeli nyilatkozatokat csatolt, amelyek alkalmasak annak bizonyítására, hogy a bűnt az alperes vásárolta a lányának, illetve unokájának. Annak bizonyítására azonban nem alkalmasak a nyilatkozatok, hogy a felperes megakadályozta volna az ingóságok elvitelét. A közlések tartalma becsület és emberi méltóság megsértésére alkalmas, nem tartozik a munkáltatóra. E körben vizsgálta azt is, hogy a munkáltatóhoz intézett levelek miatt milyen hátrány érte a felperest. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen azt állapította meg, hogy a felperes munkahelyén a levelek tartalma ismertté vált, rövid ideig szóbeszéd tárgya is volt. A meghallgatott tanúk vallomása szerint a levelek hatására bennük negatív vélemény alakult ki a felperesről, azonban megbízhatóságát nem kérdőjelezte meg senki. Kollegái átmenetileg gúnyolódtak vele, az igazgató személyesen magához hívatta. Egyéb hátrányt a felperes nem igazolt.

A 2004. február 28-i e-mail tartalmával kapcsolatban megállapította, hogy az a felperesre és a felperes szüleire vonatkozó vélemény-nyilvánítást és bírálatot tartalmaz. Tartalma alapján sem a jó hírnév, sem a becsület, sem az emberi méltóság megsértése nem állapítható meg.

Az sms-ek tartalma alapján arra mutatott rá, hogy azok úgyszintén vélemény-nyilvánítást, valamint bírálatot tartalmaznak, nem állapítható meg, hogy milyen üzenetváltás eredményeképpen keletkeztek, mert azok csak az alperes felpereshez intézett üzenetei.

A szabálysértési eljárásban tett bejelentéssel kapcsolatban megállapította, hogy az a körülmény, amikor családtag jelenti be az eljárás alá vont idézhető címét, személyi jogsértésre nem ad alapot.

A szabálysértési eljárásban az eljáró bíróhoz intézett levél tényállításai - quasi - tanúvallomásként értékelendők, így személyi jogsértésre alapot nem adhatnak.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alperes kereseti kérelme szerinti marasztalását és perköltség fizetésére kötelezését kérte. Fellebbezése indokaként arra hivatkozott, hogy az alperes mindenhol megpróbálta lejáratni, jó hírnevét, becsületét és emberi méltóságát megsérteni. Az elsőfokú bíróság nem értékelte helyesen a bizonyítási eljárás eredményét. Az alperessel soha semmilyen jogviszonyban nem állt, a lánya volt az élettársa, az egyik szabálysértési

feljelentésben feljelentőként az alperes házastársa szerepelt. Az alperesnek vele kapcsolatban semmilyen véleménye nem lehet, jogi végzettséggel az alperes nem rendelkezik, így jogi képviselőként sem járhatna el egyetlen ügyben sem. Nem volt joga arra, hogy a lánya és a közte felmerült vitás ügyeket hamis színben feltüntetve munkahelyével, ismerősökkel ismertesse. Nemcsak a két munkáltatóhoz írt levélben sértette meg az alperes személyhez fűződő jogait, hanem valamennyi kereseti kérelmében megjelölt esetben. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet indokolási részéből nem állapítható meg miért került elutasításra kártérítési követelése. A két levél után munkahelyén a kollegák más szemmel néztek rá, hátat fordítottak, a kollegiális kapcsolatuk megszűnt. Hivatkozott arra, hogy az eljárási illeték összege meghatározásánál nem állapítható meg, hogy milyen pertárgyértéket vett alapul a bíróság és ugyancsak nem vezethető le az ítélet indokolásából a perköltség összege sem.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és azt csak a perköltség és az illeték összege vonatkozásában találta alaposnak.

Fellebbezés hiányában a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint nem érintette az elsőfokú ítéletnek az alperest marasztaló ítéleti rendelkezéseit.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti döntéshez szükséges mértékben a tényállást feltárta, az ítélet tábla a levont jogi következtetéseivel is egyetértett, ezért a per fő tárgya tekintetében a felperes fellebbezését megalapozatlannak találta.

Az Alkotmány 59. § (1) bekezdése szerint mindenkit megillet a jó hírnév védelméhez való jog, amelynek sérelmét jelenti a Ptk. 78. §-a alapján különösen az, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel. Alapvetően tehát a tényállítás alkalmas a hírnévrontásra, az értékítélet, vélemény, bírálat akkor eredményezheti a jó hírnév sérelmét, ha közvetlenül vagy közvetve tényállítást fejez ki, valótlan tényállításokon alapszik, illetve ha megtévesztő jellegű téves következtetés levonására ad alapot. A vélemény-nyilvánítás szabadsága csak a bírálat és a kritika szabadságát foglalja magában, de az alkotmányos védelem nem vonatkozik a tények meghamisítására.

A társadalomban elfogadott mércét meghaladó vélemény, kritika, tényállítás hiányában becsületsértést, vagy emberi méltóság megsértését eredményezheti, jó hírnév megsértését nem.

A jó hírnév megsértéséhez vezető magatartásnak alkalmasnak kell lennie a harmadik személyben kialakult értékítélet befolyásolására.

A fellebbezésben hivatkozottakkal szemben az elsőfokú ítélet tartalmaz indokolást a nem vagyoni kártérítés iránti kereset elutasítása vonatkozásában. Az elsőfokú bíróság 10.P.21.831/2006/48. sorszámú ítéletének 14. oldalán indokolásában nemlegesen foglalt

állást abban a tekintetben, hogy a felperest érte-e hátrány az ítélet rendelkező részében megállapított jogsértések miatt.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset összes körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint. A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Fenti rendelkezések figyelembevételével a személyhez fűződő jog megsértése esetén a sérelmet szenvedett személy az általános szabályok szerint igényelhet kártérítést. Fellebbezés hiányában jogerőssé vált a munkáltatóhoz intézett két levélnek a felperes személyhez fűződő jogát megsértő kitétele, ezért a Ptk. 339.-360. §-ai szerint a felperes kártérítést követelhet. Azonban az alperes csak akkor kötelezhető kártérítésre, ha a kártérítésre általános feltételeit - egyebek mellett a kár, ezen belül a nem vagyoni kár bekövetkezését - a felperes bizonyítja. A személyhez fűződő jog megsértése miatt igényelt kártérítésnek ugyanazok a feltételei, mint bármilyen más, egyéb jogellenes károkozásért követelt kártérítésnek. A kártérítés megállapításához nem elégséges önmagában a személyhez fűződő jog megsértésének a megállapítása. Ez csak a személyiségvédelem körében igényelhető egyes objektív szankciók alkalmazásához, illetve a szubjektív szankció a kártérítés feltételei közül a jogellenes magatartás bizonyításához elegendő. A felperesnek az a szubjektív érzete, hogy róla munkatársai körében negatív megítélés keletkezett, önmagában nem minősül olyan hátránynak, amely nem vagyoni kárpótlás megállapítását is indokolná (BH 2000.207., BH 2001.110., BH 2001.12.).

A megkeresett bíróság útján készült tanúmeghallgatási jegyzőkönyvből (18. sorszám) az állapítható meg **tanú neve** tanú vallomásából, hogy amikor a levélről tudomást szerzett negatív véleménye alakult ugyan ki, azonban beszélt a felperessel és rendeződött a viszonyuk.

Az e-mail-ben sérelmezett kitételek a felperes felmenőire és azok családi körülményeire vonatkoznak.

Az sms-eket az alperes a felperesnek címezte, kizárva ezzel annak lehetőségét, hogy az alkalmas legyen harmadik személyben kialakult értékítélet befolyásolására.

Alapos volt a fellebbezés a fizetendő illeték és a perköltség összege vonatkozásában.

A felperes a perben nyolc különböző alkalomból származó jogsértés miatti igényét érvényesítette az alperessel szemben, azaz tárgyi keresethalmazat állt fenn. Keresete egységes volt, függetlenül attól, hogy objektív és szubjektív szankció alkalmazását is kérte. Az Itv. 40. § (1) bekezdése szerint ha a fél egy eljárásban egy jogviszonyból eredő több igényét vagy több jogviszonyból eredő igényét érvényesíti, az eljárás tárgyi értékének megállapításakor a járulékok figyelmen kívül hagyásával az előterjesztett igények együttes értékét kell figyelembe venni. A perbeli esetben ez alkalmazandó, mert az így számítandó

érték meghaladja a szubjektív jogkövetkezményként érvényesített kártérítési követelést (EBH 1999.94.).

A felperes nyolc, különböző jogviszonyból eredő igényét érvényesítette, ezért az Itv. 39. § (3) bekezdés szerint a megyei bíróság előtt első fokon indult peres eljárásban az illeték számításának alapja 350 000 forint. A tárgyi keresethalmazat miatt a per tárgyának értéke ekként ($350\,000 \text{ Ft} \times 8 = 2\,800\,000 \text{ Ft}$), mely után a feljegyzett illeték 168 000 Ft volt. A pernyertesség-pervesztesség arányát figyelembe véve a felperes elsőfokú illetéke helyesen: 126 000 forint, míg az alperesé 42 000 forint. A Pp. 253. § (3) bekezdése lehetőséget adott az ítéletábrának arra, hogy a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül az alperes által lerovandó illeték vonatkozásában is megváltoztassa az elsőfokú ítéletet.

Az elsőfokú eljárásban megállapított perköltség összege is túlzott volt. Az elsőfokú bíróság részletesen nem indokolta meg a felperes által fizetendő perköltség nagyságát, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése szerint ha a perben a pertárgy értéke nem állapítható meg, a munkadíj minden megkezdett tárgyalási óránként, valamint az ügyvédnek a pert megelőző és a peren kívül igazolt tevékenységéért óránként 5 000 Ft, de legalább 10 000 Ft. Az ítéletábra ennek alapján a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét a 4/A. §-ban írtakat is figyelembe véve leszállította.

A fellebbezés sikertelen volt, ezért a felperes tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére is köteles az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és a 40. § (1) bekezdésében írtak szerinti illetékalap figyelembevételével.

Az alperesnek költsége nem merült fel, így ebben a vonatkozásban határozni nem kellett.

D e b r e c e n, 2009. június 17. napján

Dr. Urhegyi Béla sk. a tanács elnöke, Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. előadó bíró,
Szilágyiné dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -